

Cíklo 35.
2. septembra.

Bomhaj Bóh!

Pětnik 27.
1917.

Sy-li spěwał,
Pilne dźěłał,
Strowja če
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrny
Prez spar měrny
Čerstwość da.

Njech ty spěwaš,
Swěrnje dźělaš
Wśdny dny;
Dzén pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočn ty.

Z njebes mana
Njech či khmana
Žiwnosć je;
Ziwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokrew če!

F.

→ Šserbske njedželske lopjeno. ←

Wudawa žo kóždu žobotu w Šsmolerjez knihicíjschejerni w Budyschinje a je tam sa schtwórtlétmu pschedpłatu 40 pj. dostacž

13. njedžela po žwiatej Trojizy.

Luz. 10, 23—37.

To je jena s najrjeñszych hodzinow w živjenju naſchego Šbóžnika, do kotrejž naſ sapocžatk naſchego teſta wjedže. Šsydomidžebacž, kotrejž běſche Žesuž wupóžlał, so bychu wucžili a kſečzili, běchu žo k njemu wróžili a wobžwědežili, so žu jim tež cžercži w Žesužowym mjenje paddani byli. Duž swjefzeli žo Žesuž w duchu a wón wobrocži žo k žwojim wucžobníkam a džesche: Šbóžne žu te woka, kif widža, schtož wó widžicze: psche-tož ja praju wam, so wjelc profetow a kralow žu chzyli widžecž, schtož wó widžicze, a njeſhu jo widžili; a žkyschež, schtož wó žkyschež, a njeſhu jo žkyscheli. Zaſnje naſch Šbóžnik w tuthym wokomiku pósnaوا, so je wón, wo kotrejž žu profetojo wěſhežili a na kotrehož žu pobožni w ſańdženych lětſtotekach wutrobiuje čakali.

Ale jenož krótki čaž móžesche žo Žesuž nad tutej bójſtej radoſežu wokſchewicž. Pižmawucžený wostanu, wužměcho-wasche jeho a džesche: Mischtřje, schto mam ja čziniež, so bych wěczne živjenje herbował? Wón mějeſche pſchi tuthym praschenju ſle wotpohladanje; wón žebi myžlesche, so Žesuž něſhto wotmolwi, schtož je pſchecživo Mójsažowemu ſalonju. Ale tón řenjes ſnaje jeho wutrobu; pſchecželnije wón jeho na ſalon pokasa a rjeknu: Kaf ſteji pižane w ſalonju? Kaf cžitasch? A pižmawucžený dyrbí něſhto jemu zhe ſnate wotmolwicž; w ſalonju ſtejſeſche wſħaſt zhe jažne wotmoljenje na jeho praschenje: Ty dyrbisich Boha, žo jeho řenje ſubowacž ſ zhe ſwowej wutrobu, ſ zhe ſwowej duschu, ſ zhe ſwowej možu a ſe wschej ſwowej myžlu; a ſwowejho bližscheho jako žam žo. Ale tak ložn njecha wón žo wotpokasacž dacž; wón chze žo žam prawy čziniež, so je tuto po

ſdacžu tak lohke praschenje ſtajil, a teho dla žo dale prascha: Schtóha je mój bližschi? Ja chyž ſwowejho bližscheho ſubowacž, ale hdže je? Počaž mi jeho! Duž powjeda jemu Žesuž krafne pſchirunanie wo žmilnym Samaritskim.

Schtó mam čziniež, so bych wěczne živjenje herbował? to je tež ſa kóždeho kſchecžijana najvažnijše praschenje. Wotmolwjenje rěka híſcež dženža: Ty dyrbisich Boha, žwowejho řenje ſubowacž a žwowejho bližscheho jako žam žo. Šswjatu pſchiklukhnoſez manu, kruče žebi roſpomnicž, ſchto tuta pſchiklaſnja žebi wot naſh žada. Dokelž pač naſh teſt wobſchernje jenož wo druhim dželu tuteje pſchiklaſnje jedna, ſložny žwoju mutnoscž jenož na njeſu a prajmy:

Lubujmy žwowejho bližscheho jako žam i žo!

My žo prascham:

1. Schtó je naſch bližschi?

2. Kaf mamu jeho ſubowacž?

1. Pſchi ſónzu pſchirunanja wo žmilnym Samaritskim wo-prascha žo řenje pižmawucžených: Kotry dha mjes tými tſjomi ſda žo tebi, so je bližschi byl temu, kif běſche mjes rubježníkow padnył? To je dživne praschenje. Myh bychmy wocžakali, so budže žo Žesuž prashecz: Schtó bě bližschi, měſchník abo levita abo Samaritski a ſo by wotmolwjenje rěkaſ: Člowjeſ, kif běſche mjes rubježníkow padnył, běſche jich bližschi; ale měſchník a levita žwowejho bližscheho njeſubowaschtaj, to čzinjeſche jenož Samaritski. Tola město teho prascha žo tón řenje: Kotry mjes tými tſjomi bě bližschi k temu, kif běſche mjes rubježníkow padnył? A pižmawucžený wotmolwi prawje: Tón, kif je žmilnosć nad nim wopokasal. Po naſchim teſcze je potajkim tón mój bližschi, kif je mi žmilnosć wopokasal. A na praschenje: Schtó

mam cžinicž, so bých wěczne žiwjenje herbowal? rěka wotmolwjenje: Th dyrebish teho, kíž je tebi žmilnoſež wopokaſal, lubowacž jako žam ſo. Bohu budž džak, to ja móžu, žwojeho dobrocžela móžu ja lubowacž; lohko je, teho lubowacž, kíž na mni žmilnoſež cžini.

Nětko pač tež wěm, ſchtó je pſchede wſchém mój bližſchi. Jeſuſ je mój bližſchi, pſchetož níchtó njeje mi tajſtu žmilnoſež wopokaſal kaž Jeſuſ.

Drje kóždy wot waž, lubi cžitarjo, móže wjese mjenow tajlich mjenowacž, kíž ſu nam žmilnoſež cžinili. Spominacjéze jenož na žwojeju starſcheju! Žimaj macze ſo džakowacž, fo ſeže po Božej woli žiwjenje doſtali a fo ſeže žiwi wofstali. Žedž a piež a draſtu ſtaſ wam daſoj, modnjo a w noz̄ ſtaſ ſo ſa waž prózowaloj, níz na ſebje, ale na žwoje džecžo ſtaſ myžlikoſ. Dobrotow, kotrež ſmý wot starſcheju doſtali, je kaž hwěſdow na njebju, kaž pěſka pſchi morju.

A tola, ſchtó je to wſchitko porno žmilnoſeži, kotrež je nam Jeſuſ wopokaſal! My běchmy do ruky rubježnika a mordarja wot ſpočatka padnyli; tón naž zyle wužlēka, naž cžežko ſranil a poł morwych ležo wofstaji. Naſche wóčko bě cžežko wobſchložil, tak ſo njeſnajachmy wjazh ſebje žamých a žwojeho Boha a njewidžachmy wjazh puež k mřej. Naſchej noſh bě cžežko ſranil; drje hdžez ſo wo naſch wužitk a cželne wjefzele jednaſche, móžachmy w ſku běžecž, ale duchownje běchmy khromi, njeſhmani k dobremu, pſchelabí, ſe žwojich hrěchow ſtanhež. Tež naſche wucho bě wón ſranil; hdžz Boži Duch naž khofasche a žwěrny paſtý naž woſasche, dha běchmy hluſhi a njepožlučachmy na Boži hlož. Haj, na zlym cžele móžachmy wulke raný; ſe ſtymi lóſhtami a ſ hubjenymi myžlemi a ſ hrěchnymi ſwueženjemi běchmy womasani. Połmorwi běchmy we žwojim ſmutskowym žiwjenju, połmorwi ſa Boha a ſa wěcznoſež.

Duž pſchistupi Jeſuſ k nam a wobali naſche raný pſches to, ſo k nam džesche: Khuſdy hrěchniko, žměm ja twój Šbožník býež? A wón liný wolij a wino do naſchich ranow a poſběhny naž ſ naſcheho hubjenſtwa. Kač ſbóžnje klinčesche jeho žlowo do naſchich duſchow: Twoje hrěchi ſu tebi wodate, ſu ſanicžene pſches moju krej! A wón wjedže naž do hospody, w kotrež žwյath Duch hospoduje; tón pyta naž a hoji naž wot naſchich ranow pſches žlowo a ſakramentaj, ſo budže naſcha duſcha zyle ſtrowa. Haj, historija muža, kíž běſche njes rubježnikow padnył, je naſcha historija a žmilneho Samaritskeho je Jeſuſowa historija.

A hdžz ſo nětk praſhamy; ſchtó je mój bližſchi? dha dyrbimy wotmolwicž: Jeſuſ, pſchetož naſvojetſha žmilnoſež, kotrež ſmý ſhonili, je, ſo je Jeſuſ k nam pſchischoſ a w naž połmorwych hrěchnikach nowe žiwjenje ſbudžil. A nětko hinač njeſožemy, hacž teho ſažo lubowacž, kíž je naž prjedy lubowaſ.

Alle tón řenjes pſchikafa pižmawučzenemu: Dži a cžiň teje runoſež! Jeſuſ je ſa wſchitkých cžlowjekow na ſemju pſchischoſ a žwoje žiwjenje do žmíereže daſ, ſo by wſchitkých wumohł; wón je potajkim wſchitkých lubowaſ, tak dyrbimy tež my wſchitkých cžlowjekow lubowacž. Jeſuſ je ſo wožebje nad hubjenymi a njeſbožownymi žmilil, tak dyrbimy tež my ſo wožebje žmiliež nad tými, kotsiž ſu hubjeni a njeſbožowni. Pſches Jeſuſa ſu wſchitzh ludžo naſchi bližſchi, wožebje pač cži, kotsiž ſu w nuſh; jich dyrbimy wožebje lubowacž.

2. K temu dyrbimy pač ſ prěnja žwojej wocži wotewricž, ſo býchmy nuſu žwojich žobucžlowjekow pſpnali. Šsmilny Samaritski je tež teho, kíž bě njes rubježnikow padnył a wužlēkaný, ſranjený a połmorwych pſchi dróſh ležesche, widžil. Móžno by tola bylo, ſo njeby ſo, na žwoje naležnoſež myžlo, njeſbožowneho dohladaſ, abo ſo, do žwojeho města khwatajo, njeby

pſpnal, hacž tam něſhoto žiwe abo morwe, něchtó, kíž wachuje abo ſpi, leži. Alle wón ma žwojej wocži wotewrjenej, wón widži jeho. — Tak dyrbí tež poła naž býež. Naſch nadawk wſchak njeje, we žwojim powołanju wſchitko ležo wostajicž a wuežahnycž, ſo býchmy ſlutki žmilnoſež cžinili. Ale wulki roſdžel je tola, hacž dróhу žwojeho powołanja pucžujemy, jenož na ſo ſedžbujo, na niežo druhe njemýžlo, khiba na pjenjesh, na žwoje wotpohladu a staroſče, abo hacž my pſchi wſchej žwěrnoſeži a pilnoſeži we žwojim powołanju tež wóčko manu ſa nuſu a staroſče druhič.

K druhemu trjebam ſčopku wutrobu, kotrež je naſchich žobucžlowjekow žel. Měſhnik a levita ſtaſ tež widžitoj a ſtaſ tola uimo ſchloj. Žimaj pobrachowasche žobuzelaſa wutroba. Na požledku pſchitk ſamaritski. Wjeli jeho wot njeſbožowneho dželſeſche. Wón mějeſche druhu wěru, bě ſtaſ druhého luda, haj, wonaj běſhtaj njeſcheczelej njes ſobu; pſchetož Židži hídžachu ſamaritskich a na wopof. Ale na to žmilny ſamaritski njeſponni; jačo njeſbožowneho wuhlada, bě jemu jeho žel: — Tak dyrbimy tež my žobuzelenje měč ſe žwojimi žobucžlowjekami, dyrbimy žobuſacžuacž, kač hlož cžini, kač khudoba cžiſchecž, kač je wopuſcheczelej wudowje a wbohym žyrotkam wokoło wutroby. Muſa druhich dyrbí tež naſcha nuſa býež.

K widženju a žobuzelenju dyrbí ſkončnje ſlutk pſchitk, ponoz je to najwažniſche a to doſpolna ponoz. Šsmilny ſamaritski wobala níz jenož rany, linje wolij a wino do nich a wotſtronja pſches to wokomiku ſmíertnu strachotu. To by tež hízom něſhoto bylo. Wón cžini hiſteže wjazh. Wón wjedže teho muža do hospody, a pyta jeho a woſmje wſchitke wudawki na ſo, kotrež ſu nuſne, ſo by ſo njeſbožowny zyle wuſtrowil. — O pójmy a cžiňmy teho runja! Wſchak manu k temu wſchudžom pſchiležnoſež. W kóždej wžy ſu khori — dži a pytaj jich; a khudži — khwataj a podpjeraj jich; a ſrudni — wophtaſ a troschtuj jich. Husto žyſchijch wo nuſh wěrybratrow w roſpróſchenju — o cžiň jim dobrotu! A tam ſteja pohanjo a woſlaju: „pſchitk a pomhaſ nam!“ a hdžz tež žam k nim hiež njeſožes, žwoje daru luboſeže móžes, ſa nich woprowacž. Nichtó njepraj: ja žym žam khudž, ſe žwojimi žnadrými žredkami njeſožu nikomu pomhež. Hlaďaj, kač derje ſamaritske to, ſchtó ma runje pſchi ſebi, naſoži. Wolija a wina ma wón ſobu, ſo by ſo na pucžu wofſchewil, nětko trjeba to jačo balsam ſa raný; druhého wóžla nima, ale wón móže wſchak pſchi hiež. Tež žnadrne žredki dožahaju, druhim dobroty cžiniciž.

Duž cžemym wſchitzh, tak wjese hacž je nad nami, kóždy na žwojim měſtnje, ſe žwojimi žredkami, po žwojich ſkladnoſežach cžiniciž, ſo býchmy žwojim žobucžlowjekam žmilnoſež wopokaſali a tu pſchitk ſu dopjelnili: Lubuj žwojeho bližſcheho jačo žam ſo. Hamjeń.

Wo žwobodže ſchreſčana.

(Poſracožowanje.)

Tudh widžiſh pač, ſ kajkeje pſchicžinu wěrje ſdobnje ſo teſko pſchipižuje, ſo wona wſchě kaſnje dopjelnja a bjeſe wſchek druhich ſlutkow pobožnych cžini. Pſchetož tudh widžiſh, ſo wona prěnju kaſnju dopjelnja, hdžez ſo kafa: ty dyrbich žwojeho Boha cžescežiež. Byli ty nětk lute dobre ſlutki był hacž na pyath, dha njeby tola pobožny był a Bohu hiſteže žaneje cžescež dawaſ a njeby tak naſpreñſcheje kaſnje dopjelnjaſ. Pſchetož Boh njeſož ſo cžescžicž, khiba ſo wſchak jemu ſo wěrnoſež a wſcho dobre pſchipižuje, kajſiž wón wſchak woprawdže je. To nječinja pač žane dobre ſlutki, ale jnicžy wěra wutroby. Tehoſla je wona jenicžy cžlowjekowa prawdoſež a wſchek kaſnju

dopjelnjenje. Pschetož schtóž prénju kašní dopjelnja, tón sa-wérnię a s lohka tež wsché druhe kaſnje dopjelnja. Skutki paſ ſu morwe wěz, njemóža Boha czeſeſiež ani khwalicz, runjež móža ſo ſtacž a ſo hodža cžiniež Bohu k czeſeſi a khwalsbje. Ale pytamy tudy teho, kiž ſo njecžini, kaž ſkutki, ale ſhamoſſkutkowarja a twarza, kiž Boha czeſeſi a ſkutki cžini. To njeje nichtó, khiba wěra wutrobň, ta je hlowa a zyke bveže pobožnoſcze. Tehodla je straschna, czemna rěč, hdvž ſo wuczi, Bože kaſnje ſe ſkutkami dopjelnjecz, hdvž dyrbi dopjelnjenje pschede wschémi ſkutkami ſo psches wěru ſtacž, a ſkutki po dopjlnjenju ſežehuſa, kaž budžemý ſhyshecz.

W. 14. So bvhmy dale widželi, ſchto w Chrystuſu mamy, a kaſ wulke ſublo je wěra, mamy wjedžecz, ſo prjedy stareho ſluba a we nim ſebi Bóh wschón prénim mužſki narod człowjekow a ſkotu wucžahny a wuměnjeſche. A prénim narod běſche drohotny a mějeſche dwoji wulki wužitk pschede wſchitkimi druhimi džecžimi, mjenujzhy knjeſtvo a měſchniſtvo, abo kralowſtvo a měſchniſtvo, tak ſo běſche na ſemi prénje narodžene hóležatko ſ knjeſom nade wſchitkimi ſwojimi bratrami a pôp abo bamž psched Bohom. Taſko tajki je Jeſuſ Chrystuſ wosnamjeneny, kiž je popratnje tónzam̄y prénim mužſki narod Boha Wótzowym wot knježny Marje. Tehodla je wón kral a měſchnif, tola duchovnje; pschetož jeho kraloſtvo njeje ſemſke ani w ſemſtich, ale duchovných ſublach, kaſkež ſu wěrnoſcž, mudroſcž, mér, wjeſeſoſcž, ſbóžnoſcž atd. S tym njeje paſ wuſtate cžazne ſublo; pschetož jemu ſu wsché možy podežiſnjene w njebjeſach, na ſemi a w heli, runjež jeho njewidžiſh; to cžini, ſo wón duchovnje, njewidomnie wodži. Tak tež jeho měſchniſtvo we ſmonkownych maſchnjach a draſtach njeſteji, kaž pola człowjekow widžimy, ale ſteji w duchu njewidomnie, tak ſo wón psched Božimaj wočomaj bjes pschecſtača ſa ſwojich ſteji a ſo ſham wopruje a wſcho cžini, ſchtož dyrbi pobožny měſchnik cžinicž. Wón proſy ſa naſ, kaž ſiwj. Pawoł k Romiſk. 8, 34 praſi. Tak wuczi wón naſ ſmutskach we wutrobje, ſchtož ſtej dwě poprawnej prawej ſaſtojnſtvo měſchnika. Pschetož tak proſcha a wucža tež ſwon- towni, człowſzhy, cžazni měſchnizy.

W. 15. Kaž ma nětko Chrystuſ prénim narod ſ jeho czeſeſu a doſtojnnoſežu, kaſ jón ſe wſchémi ſwojimi kſhescžanami dželi, ſo dyrbjia woni psches wěru tež kralojo a měſchnizy bvež ſ Chrystuſom, kaž ſiwj. Pětr praſi 1. Pětr. 2, 9: „Wý ſeže měſchniſke kraloſtvo a kraloſke měſchniſtvo.“ A to ſtanje ſo tak, ſo je kſhescžan psches wěru tak wýſkoło poſběhnjeny wýſche wſchéh wězow, ſo je wſchitkich knjeſ duchovnje; pschetož jemu njemóže žana wěz ſchkožicž ſ ſbóžnoſcži. Haj, dyrbi jemu wſcho poddane bvež a ſ ſbóžnoſcži pomhacž, kaž ſiwj. Pawoł rěči k Rom. 8, 28: „Wsché wěz dyrbjia wuſwolenym ſ jich lěpſcheniu ſkužicž, njech je žiwenje, wumrjecze, hréč, pobožnoſcž, dobre a ſle, ſchtož ſo hodži mjenowacž. Dale 1. Kor. 3, 22: „Wſchitko je waſche, njech je žiwenje abo ſmijereč, nětežiſche abo pschichodne“ atd. Niz, ſo ſmny wſchéh wězow eželnię mózni, je wobſedžecž abo trjebacž, kaž człowjekojo na ſemi. Pschetož my dyrbimy eželnię wumrjecž, a nichtó njemóže ſmijereči wucžeknycž; tak dyrbimy tež mnohim druhim wězam podležecž, kaž na Chrystuſu a jeho ſwiatych widžimy. Pschetož to je duchovné knjeſtvo, kotrež wſchak wodži w eželnym počiſchezenju, to je, ſo móže ſo pschi wſchéh wězach polepſchicž po duſchi, ſo dyrbi tež ſmijereč a czeſpjenje mi ſkužicž a wužitne bvež ſ ſbóžnoſcži. To je jara wýſkoła, czeſtna doſtojnnoſež a prawje wſchehomózne knjeſtvo, duchovné kraloſtvo, hdžez žana wěz tak dobra, tak ſla njeje, dyrbi mi ſkužicž ſ lěpſcheniu, hdvž wěrju, a jeje tola njepotrjebam, ale moja wěra je mi dožahaza. Haj, kaſka je to krafna ſwoboda a móz kſhescžanow.

(Pſchichodne dale.)

Schto ſkutkuje a dawa wěra?

Hlóž: Nětk wjeſzelcze ſo, kſhescženjo atd.

Wſch o wěr na wěra ſkutkuje,
ſchtož ſkutki njeſamóža;
wſchěch kaſnjow dopjelnjenje je
a žorlo wſchego ſboža;
wſchak Boha czeſeſi najwyschſcho,
hdvž podežiſnyla poknje ſo
je jeho ſiwjatej woli.

A ſ kaſnju prénje dopjelnja
taſ wſchitke kaſnje Bože;
je ſhamolitzy dželawa
a wupłodžaza ſboža;
dže prjedy ſkutkow wopravdže;
jich mačz a wuſublařka je,
— to wóžebnoſcž je wěry.

Kaž kraloſtvo a měſchniſtvo
ma Chrystuſ, Boži ſwiaty,
taſ woboje je doſtało
ſo wěrjazemu; dath
je wuſnam jemu najwyschſhi
a nadawſ tež najeſt niſchi,
bvež naſlēdowař jeho.

To kraloſtvo a měſchniſtvo
paſ duchovné je tudy
a pschirunacž ſ nim njeda ſo,
ſchtož poſſicža ſwet khudý;
je wěrnoſcž, mudroſcž, wjeſeſoſcž,
mér, ſbóžnoſcž — haj, taſ wſchego doſcž,
ſchtož wěra tebi dawa.

Duž wſch o tež ſluži ſ lěpſcheniu
cži, ſchtož cže po denicž móže
pschi ežaznym ſwojim žiwenju,
hdžez njeſačzěwa ſboža
wſchak ſoždemu naſbohatsche,
ně, nječi paſ ſ Bohu dočehnje
cže wſch o! — Ssy ſbóžny taſ we wěrje.

XIII.

Wotpuſſ.

Theſh, kotrež Luther psched 400 lětami na durje Wittenbergſteje hrodoſteje zyrfwe pschibi, ſu, kaž wěmý, poſdžiſcho ſ reformaziji w němſkim kraju wjedle. Na žadny pod w Lutherowym wotpoſhladze njeležesche, ſo by ſ reformaziji pschischlo. Tež ſamo to měnjenje je ſmyſne, ſo je ſ tamnymi ſhadami pschecživo wotpuſkej ſhamemu abo pschecživo bamžej a zyrfwi ſakrocžicž chył. Luther tehdý bamža hiſčeze ſ wulkej doveru czeſcžesche a ſo twjerdze wucžbowe zyrfwe džeržesche. Geno Teželowe njehorne wiſowanje ſ wotpuſkom, wiſhwalowanja a lubjenja, kaž tež ſawjedzenje ludži do bluda chyſche ſamjesowacž.

Pſchecživo njewužitnemu wobkhodej ſ bamžowym wotpuſkom bě hižo wobhadze předowacž, nětk ſo hiſčeze wo to jednasche, wucženym ſchegwědžicž a psches nich pſchecživo taſkemu wiſowanju wojovacž. Teho dla chyſche, kaž w na- piſmje ſ theſam praſi, ſ nimi ſ wukladzenju možy wotpuſta

ho rošrēczeč, a to s luboſežu a pravej horliwoſežu, ſo by wěrnoſež na žwětlo pſchischa, mjenujž, kaf ſ wotpuſkom wopravdze ſteji.

Tale praſcheń tež naž ſajimuje. Sechzemy wobžah theſow a wuspěch, kotrež hnydom mějachu, ſlepje ſejnacž, dha dyrbimy naſprjedy wjedžecž, ſchto w o t p u ſ k je.. Wotmoſwjenje njeje lohke, dokelž je žebi ſamo katholſka zyrkej we wſchelakich wotpuſk naſtuſazych praſchenjach njeveſta byla.

Wotpuſk je wotpuſcheženje abo ſpuscheženje. Schtož ſo ſpuscheži, njeje pſchezo tažama wěz byla. Wotpuſk pſchedawajo Težel ludej ſciwſežesche, ſo ſo žiwym a morwym wina hréchow a khostanje ſpuscheži, ſa pjenjes, bjes kóždeho druhého ſarueženja. Tole lubjenje paſ ſo ani ſ bibliskej ani ſ zyrkwinſkej wucžby zyle njeſnjeſe. Pſchezo ſo taſ wucžilo njebe.

Hijo w přenich lěftotytkach zyrkwe mějeſche ſo ſa to, ſo ſu džecži pſches ſiw. Kſchězenizu wot hréchneje winy a khostanja wužwobodžene bjes doſeženjenja abo ſarunauja, ſ hnady.

Chyzſcheſli ſo wotroſčený kſchězicž dacž, žadaſche ſo wot njeho pokuta a wera. Sa to w kſchězenizy tužamu hnadu doſta, a dar ſiw. Ducha a ſbóžnoſež ſo jemu tež kſlubi.

Kſchězeny, hacž runje w duchu noworodženy, bjes hréchow njevoſta. Tich dla mějeſche zyrkej „hamit teju klučow,” to rěka tu móz, „poſutnym hréchníkam hréchi wo- danacž, njepoſutnym paſ je ſdžeržecž, taſ do h o hacž po- ſku tu nječinja.“ Sa wěru ſo zyrkej nětko dale njepraſcheſche, dokelž bě ju padnjeny hijo pſchi kſchězenizy wuſnał, wjele bóle na to kladacše, ſo by ſo jeho pokuta we wěſtých ſkutkach wo- pokala wožebje w poſeženju, modlenju a woporje ſmilneho dara. Tónle hamit bu w katholſkej zyrkwi k ſakramentej poſutu poſběhnjeny. W nim Bóh ſpowiednemu hréchnu winu woda a wěžne ſatamanſtwo w heli ſpuscheži.

Wosdžiſcho zyrkej ſwonke ſkutki poſutu wot tehole ſakra- menta wotdželi a je jako ſarunauje hréchneho doſha žadaſche, haj ſamo jako khostanje wobhladowaſche. Wona je hréchniſke hafle po wodacžu napožoži a mějeſche nětko prawo, je ſ džela abo zyle ſažo ſpuschežicž. To wona cžinjeſche, hdyz ſo ſpowiednuy na pſchiflađ pſchi tvarjenju zyrkwe abo kloſchtra wobdželi paſ ſ rucžnym dželom, ſ pjenježnym pſchinoſchom, ſ darjenej ležom- noſežu abo ſe pſchilubjenjom, Bože klužby poſdžiſcho po po- ſtajenej liczbje wophtowacž. To bě ſ po ežat k wotpuſka;

Tako ſo w lěce 1096 ſchěſz ſtow thžaz kſchězjerjow do Jeru- ſalema poda, ſo bych u ſiw. město Turkam wotdobyli, ſpuscheži jim bamž wſchitke ſkutki poſutu. Tale wulka hnada rěkaſche poſku w o t p u ſ k. Wón ſo tež ſa pucžowanje do Roma a ſa kleženje na Pilatužowym ſkodže, ſpožeži. Pſchezo paſ ſo wot- puſk na khostanje poežahowasche, kiz bě zyrkej napožožila, po- tajkim na poſeženje, modlenje, jaſmožinu atd. Taſ mějeſche zyrkej nětko tſou hnadu: w ſakramencze poſutu ſpuscheženje hréchow a wěžneho ſatamanſtwo, w podzelnym a poſtym wot- puſku ſpuscheženje zyrkwinſkeho khostanja.

Wſchitzu poſutni žebi poſtym wotpuſk ſažlužiež njemóžachu, abo ſmijerež jich pſchekhwata, předy hacž běchu zyrkwinne khosta- nje wotpoſutu. Tajkim ſo po ſmijercži k temu cžaž pſchiswoli — w cžiſežu. Wo cžiſežu zyrkej w diwanathym lěftotytku wucžiež ſapocža, ſo je to ſa dufchu měſtno cžwile, hórscheje hacž móže žane ſenſke cžerpjenje bhež, ale tola cžerpjenje ſ nadžiju na wumoe- ſenje. Cžiſež hrjedža mjes cžaž a wěžnoſež ſtupi, mějeſche ſpo- czaſt klonz a licžesche ſo teho dla k cžažnemu khostanju. Po tejle wucžiež móz zyrkwe híſchče dale ſmijercze dožahasche. Sbožowna ta dufcha, kotrež mějeſche poſtym wotpuſk, wona po wudychnjenju hnydom do njebjiež pſchitndže, njebožowna, kotrež ſpuschežene dny, thžzenje, ſeta tu abo tam njeđožahachu!

Lud bě jeno na to poſaſanu, ſchtož zyrkej praſi. Ta paſ wucžesche: So cžiſež je, to je ſ tym dopoſaſane, ſo je Khrystuž k heli dele ſtupiſ a tam předovat. Dokelž paſ ſo ſ hele žana dufcha wjazy njevumozhe, je to měſtno jeno cžiſež bhež možlo. Dale ſo tež poſvedaſche wo ſjewjenju dufchow, kiz ſu ludžom ſe ſkiwlažymi kłowami palazu cžwili w cžiſežu ſkoržile a jich na Bože dla wo pomoz prophyte. To wěſo kſchěſzijanam tamneho cžaža bojoſež a hroſu načini. Pſchebywaju tam hiſchče naſchi lubi ſemrjecži, nan macž, ſyň? bě jich ſtyſka praſcheń. ſ doboru tež praſcheń naſta, hacž ſo tu ſo wotpuſkom pomihacž njehodži. Žadanje po nim bu pſchezo wjetſche, a ſydom lět do Lutheroweho naroda jo btmž Sixtus dopjelni. Kóždy hiſchče žiw, a byl ſtucžer k njebju woſazych hréchow, móžeſche wot zyrkwe wotpuſk ſa ſemrjethch doſtač, bjes wuměniſenja, ſa pjenjes, a jeſi tón njeđožaha, ma zyrkej bohath poſtad dobrých ſkutkow, kotrež ſu Jeſuž a ſwježi ludžo wysche ſwojeje potrjebu na hromadžili. ſ teho ſmilnuy Bóh na banižowu prōſtiwu nje- doſtač wěſče wuruna. Wotpuſk ſa njebohich ſo jara ſupowaſche.

Tale zyrkej žiwym a morwym na pomoz pſchitndže a jím pucž do njebjiež pſchezo ſchěſchi cžinjeſche. Sa wutrobinym roſ- ſaežom, doveru na Božu hnadu a bohabojaſnym žiwjenjom ſo njepraschejo bě wotpuſkowe liſty ſawjedla. Schtož žebi poſtym wotpuſk ſupi, móžeſche ſo ſa wujednaneho ſ Bohom wobhlada- wacž, pſchetož tež Bože wodacže hréchneje winy a wěžneho ſa- tamanstwa běſche nětko do tehole wotpuſka ſobu nits poſožene.

Kajka tunja hnada tola tajki liſt ſa kſchěſzijana bě! Wón jón pſchi ſpowiedži do wucha abo tola na ſmijertnym ſožu ſwo- jemu ſpowiednemu wótzej jeno poſafa, a tón dyrbjeſche wodacž. Šswědominje bě ſpoſojene, ſenjoſeži w dobrém ſo poſkowasche, njeſocžinku ſo podpjerachu, a pſchichod tola wježeky woſta. Njeđyrbjeſche kóždeho ſwědomiſteho měſchnika wutroba boleč, hdyz widžesche, kaf Težel mjes jeho ſpowiednimi džecžimi blud roſſcherja a kaf jich liežba wokolo ſpowiednemu ſtoła wotebjera? Tajkele bě zyrkwinſke žiwjenje, jako Luther w lěce 1517 wuſtuvi.

J. K.

Lutherowe kłowa.

55.

Tole žiwjenje njeje ſtrowy bhež, ale ſo wuſtrowiež, niz bheže ale naſtače, niz poſkoj ale ſiuvižowanje. My hiſchče njeſzmy dozpili, ale ſa thym honimy. Hiſchče njeje ſežinjene a ſo ſtało, ale je na pucžu, hiſchče njeje kónz, ale pucž. Hiſchče ſo nježehli a njebluſcheži wſho, wſchitko paſ ſo cžiſeži.

56..

Tole zyle žiwjenje, w kotrež ſmij ſiwi, je jeno ſamý ſón.

57.

Njebjieža ſu mi dawno date a ſu mój dar, a mam liſty a pječat na to, mjenujž: Ža ſyň kſchěſený a khostu k Božemu blidu. Teho dla žebi tónle liſt ſakhowaj, ſo cži jón cžert nje- roſtorha, to rěka, budž a ſawoſtaň w bohabojoſeži a modl ſo wótčenaſch.

58.

Hdyz naſch Knjeg Khrystuž praſi: Cžinče poſutu, dha je chyz, ſo by zyle žiwjenje wěrjazych poſuta bylo.

J. K.